

Universitätsbibliothek Paderborn

**Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm
Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...**

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis comprehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronogiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Paulini Episcopi Nolani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](#)

VITA S. PAVLINI NOLANI EPISCOPI. ex Gregorio Turonensi, D. Gregorio Papa & Vranio presbytero, qui viro sancto familiaris fuit, Obiit anno Christi 431, iuxta fastos Onuphrij.

Junij 25.
S. Paulini
patria.

Vendit sua
& dat pau-
peribus.

Pit Episco-
pus.

Sanctus Paulinus Nolanæ urbis Antifles, Burdegalæ nobili familia ortus, Therasia pari nobilitate foeminâ sortitus est coniugem. Cumque magna diuinarum gloria præstans splendide vitam ageret, die quodam lectio illa Euangelica quæ adolescēti præscribit ut omnia sua vederet & pauperibus distribueret, si vellet thesaurū in cælo consequi, ita animum eius perculit, ut statim venditis omnibus quæ habebat, pauperibus erogaret. Exoneratus igitur a cunctis cupiditatibus gaudens & exultans Christi vestigijs præclarè institutus, & cum cōuge quasi peregrinatus in alia regionem perrexit.

Porrò cùm esset ciuiibus suis propter morū probitatem eximiè charus, fuit ab ijs magno studio requitus, ac tandem casu à mercatore loci illius invenitus. Paulò verò post, sacerdote Nolanæ urbis vita functo, Paulinus in locum antistititj subrogatur. Erat enim vir cùm diuinarum tam humanarum rerum cognitione egregiè instructus, & dicēdi facultate pollebat plurimum: adeò vt frequens de eius virtutibus & præstantibus animi dotibus sermo in populo fieret: & ipse præter hæc admirabili benignitatis studio omniū sibi animos deuinciebat: adeò vt omnes diuinitas & possessiones amplissimas in pauperum inopia subleuāda expenderet, nihilq; maiore diligentia ac studio curaret, quam ut suis opibus suoque etiam sanguine, si ita opus fuisset, calamitosis & pauperibus subueniret: quod hac ratione saue memorabilis egregiè testatus est.

Cum

Cam
Afric
vir D
proue
dua q
à regis
à viro
alacrit
apud n
seruut
recipia
illa aud
ctus qu
foemin
tedemp
Addu
coepit, &
um sibi v
typho su
primò d
nonnihil
Artis quin
tura mult
filio vidu
horti cura
animi cau
fai sermon
amicis fan
glectis, csi c
prudentia t
miliaritatē
uit eū vr
teret: nam

Cum sequentium Vandalorum tempore Italia in
Campaniae partibus depopulata fuisset, multiq; in
Africā miseranda valde captiuitate abducti essent,
vir Dñi Paulinus cum iam omnes episcopatus sui
prouentus in redimendis captiuis expeditus, & vi-
dua quedam lachrymabili voce filium suum vnicū
à regis genero captiuū teneri quereretur, peteretq;
á viro sancto redemptionis præcium: ille mirabili
alacritate: Mulier, inquit, profecto aurum argenteive Nota in-
spud me relictum est nihil, sed memeti plumbum tolle, gneum tantum
seruum me iuristui profitere, atq; vt filium tuum virti chati-
recipias me vice illius in seruitutem tradg. Quod
illa audiens ridiculum esse existimauit. At vir san-
ctus qua erat dicendi facultate prædictus dubitanci
fœminæ citius persuasit, vt antiſitem pro filij sui
redemptione tradere non dubitaret.

Adductum igitur ad regis geperū mulier offerre
coepit, & summis infimisq; precibus rogare vt fili-
um sibi vnicū pro eo redderet. At barbarus quanq;
typho superbis tūmid⁹ preces supplicatis fœminæ
primo despiceret, venusto in hominis vultu motus
non nihil, ecquā artē nosset inquisivit. Cui vir Dñi:
Artis quidē omnis planè rudit sum, sed in horti cul-
tura multū valeo. Hoc audito vir gentilis protinus
filio viduę libertate cōcessa, eū recepit, & excoleđi
horti curam ei mādauit. Cumq; crebro gener regis
animi causa hortū ingredetur, coepit hortulanū
aut sermonibus mirū in modū delectari: prorsus vt
amicis familiaribus, desertis, alijsq; omnibus ne-
glectis, cū eo penè assiduò versaretur, & viri sancti
prudentiā sine fine miraretur. Postq; vērō intima fa-
miliaritatē Paulin⁹ ei cōiunct⁹ esset, quodā die mo-
ritur eū vt prudēter secū de Vandalorū regno despī-
ceret: nam regē breui vitā cū morte permutaturū.

Kkk 2

Hoc

Hoc ille continuò regi nunciavit, qui virū beatum suo offerri conspectui iussit. Cumque rex subito eum cōspexisset, ingremuit & accessit eius domino genero suo ait: Profecto vera sunt quae audisti. Nam

**visio regis
Vandalorū.**

hac ipsa nocte in somnio sedentes contra me in tribunalibus iudices vidi, inter quos & isti auctoritate nequaquam infimum: quorum iudicio flagellum, quod aliquando acceperam mihi toliebat. Sed percunctare quisnam sit. Neque enim hunc tam meriti virum popularem esse suspicor. Tunc regis gener Paulinum cuius conditionis vir esset dicere compulit. At vir sanctus quanquam primo adduci non posset ut statim suum proderet, magnis tamen coniurationibus contrictus episcopum se fuisse testatus est. Quo auditio posseior eius valde perimescens: Pete, inquit, a me quod vis, ut ad terrā tuam magno cum munere reverteraris. Cui Paulinus: Vnum est quod mihi impendere beneficium potes, ut

**Multi capti-
ui cum illo**

oēs ciuitatis mee captiuos relaxes. Qui protinus in Africana regione requisiti cū omniis instrumento na- uibus Paulino traditi sunt. Paucis vero post diebus Vandalorum rex occubuit, & flagellū quod ad suam perniciem dispēlante Deo pro fidelium disciplini tenuerat, amisit. Sicq; factum est, ut omnipotens Dei famulus qui se in voluntariā seruitutem tradi- derat, cum multis a seruitute in libertatē rediret.

**Ante mor-
tē videt SS.
Martinum
& Ianuarium**

Porrò ante triduum quam de hoc mūdo ad celestem patriam vocaretur corporeis oculis S. Martini num & Ianuarium Italicum martyrem videre me ruit, qui cœlesti tunc gloria fruebantur: eumque ad eandem sortē beatitudinis inuitabant. Cum autem sancta illa anima ē corpore migraret, cellula eius ingēti fuit terrā in oru quassata, adeo ut astantes exanimati metu humini laberentur. Quod sane mirum

videri

suis ei-

Fuite

in fupo

cōuerſ

rat pro

pacere

xix: qu

granato

Profect

sed etiā

vestibus

eius exe

defensio

Cum

ita nunc

āum est

medicere

mēritum

politanz

hoc mun

S. Paulini

tate fulge

Solue viu

diem tert

Quod san

corporis

videri

ILLVST

lum M

tonino I.

qua iux

taninu

videri non debet si unus angulus terræmotu cōcul-
sus est, in cuius obitu totus pœnè orbis ingemuit.
Fuit enim miti admodū & suaui ingenio, etiā cum
in superbia seculi versaretur. Cū autē Christū
cōuersus est, aperuit horrea sua pauperib⁹, & apo-
thecas suas aduentūtibus patrificavit. Nam parvū ei e-
rat proximos alere, nisi etiam vndiq; Euocaret q̄os
p̄ficeret atq; vestiret. Quātos iniquū oppresſos er-
exit, quantos captiuos redemit? quantos ēre alieno
granatos à creditorib⁹ reddita pecunia liberauit?
Profect⁹ tantū sui desideriū non modò Christianis
sed etiā Iudæis atq; Paganis reliquit, ut cūcti scissis Etiam Iudei
vestib⁹ & planctū valde miserabili deformati ad & Ethnici
eius exequias conuenirerūt. Ereptum sibi patronum, morte eius
defensor, em, tutorē vna omnes voce lamentabātur.

Cū ligitur debitum Deo spiritum reddidisset,
ita nūeo candore vultus eius & omne corpus affe. Corpus de-
lūm est ut omnes inter singultū & lachrymas be. funēti ni-
uedicerent Deum. Post mortem verò hoc etiam ad plangunt
mericum eius nobis innotuit: quod Iohannes Nea- re conspi-
politanæ vrbis antīstes ante diem tertium quām de- cuam.

ciplinā
potentia
in traditio-
diret.
ad cale-
. Martiri-
ere me-
ique ad
autem
ila eius
ntes ex-
mirum
videti

d suam
disciplina
tate fulgentem, verbisq; suauissimis sibi dicentem,
S. Paulinū angelica dignitate ornatū, sydereal clar-
itate vincula tædiorum tuorum, ut nobiscū post
diem tertii eadem immortalitatis gloria fruaris.
Quod sane in Ioanne, qui tunc integra adhuc erat
corporis valetudine, post diē tertii completū est.

ILLVSTRE CERTAMEN DECEM MIL-
lium Martyrum, qui p̄fisi sunt sub Hadriano & An-
tonino Imp. in monte Ararat prope Alexandriam,
qua iuxta Tigrim in armenia sita est. de huius cer-
tamini veritate vide Baron. hoc die, in Notat.